

NAPREJ

Glasiló Socialistične stranke Jugoslavije.

Končna navodila

I. vsedelavskega zleta 1922 v Celju.

Na železnici: Južna železnica je dovolila polovično vožnjo vsem zletnikom. Vsak zletnik se mora izkazati pri blagajni z izkaznico. Odprava se vrši na ta način, da kupi vsak udeležene pri vstopni postaji celo enosmerno vozno karto in istotam zahteva, da se mu žigosa vozna karta in izkaznica z mokrim postajnim žigom. Tako žigosana karta velja v zvezi z izkaznico tudi za povratno vožnjo. Prekinjenje vožnje ni dopustno. Otroci v starosti pod 10. letom ne uživajo večjega popusta, kot je določen v tarifi.

Državna železnica pa ni dovolila polovične vožnje kljub intervenciji naših poslancev. Minister saobračaja je rekel, da je to strankarska prireditev in je za to ne more dovoliti. (Sokol je nadstrankarski, orol je tudi nadstrankarski in radikalci so tudi nadstrankarski). Ker smo mi strankarji, nam naj oprostijo izletniki, kateri se morajo državne železnice posluževati. Zgodilo se nam je tako, kot jeseniškim sodrugom ob priliki njihovega nastopa. Gospodu ministru pa povemo, da bomo še večji strankarji ob volitvah. Gospodje so nam hoteli škodovati, ker se najbrž bojijo konkurence pri sokolski maskeradi v Ljubljani. Mi smo prepričani, da se zavedni sodrugi, ki so s tem poklonom ministra udarjeni, ne bodo strašili, ter da bodo kljub temu vsi prišli.

Vozni red. Južna železnica nam je bila zelo naklonjena. Ker je veliko število udeležnikov, smo organizirali posebne vlake. Južna železnica nam sicer še ni dala posebnega voznega reda, vendar zgleđa slika prometa takole: Iz Maribora

odhaja posebni vlak približno ob 6.30 uri, tako, da pride v Celje ob pol 9. uri. Ta vlak gre torej eno uro po jutranjem vlakcu. S Koroške proge se bodo morali na predvečer odpeljati. Korošcem priporočamo pot na Maribor, ker na progi Dravograd - Velenje ni polovične vožnje. Z mariborskim posebnim vlakom ima jutranji vlak iz Čakovca direktno zvezo. — Istotako bo iz Ljubljane odhajal posebni vlak približno eno uro po jutranjem vlakcu, tako da bo ob 9. uri v Celju. S tem ima zvezo zagrebški jutranji vlak, ki prihaja v Zidani most ob 8.20. Zletniki ob gorenjski in kamniški progi bodo morali priti v soboto ponoči v Ljubljano. Vrhničani pa bodo imeli zjutraj zvezo s posebnim vlakom. — Iz Celja odhajajo posebni vlaki proti Mariboru ob 10. in proti Ljubljani ob 10.50 zvečer. V Zidanem mostu bodo imeli zagrebški izletniki zvezo s tovrstnim vlakom, ki bo imel osebne vagonne. — S tem voznim redom smo omogočili, da pridejo vsi udeleženci pravi čas v Celje.

Program zleta: Sprejem bo po tem voznem redu pozneje. Shod se vrši na Dečkovem trgu, kjer bo imel glavni govor s. Etbin Kristan. Koncert v parku pa bo vsled pomanjkanja časa najbrže odpadel. Ob pol 14. uri zbirališče na Glaziji in od tam skupni pohod v Teharje.

Kosila: Vsled velikega števila udeležencev smo organizirali kosila takole: V Celju smo vse gostilničarje najeli zase. Domenili smo se glede kosila, ki bo obstojal iz juhe, prikuhe, pečenke in 1 kruha in bo stal 10 Din. Za ta kosila morajo

Izhaja razen pondeljka in dneva po prazniku vsak dan.

Uredništvo in upravništvo: Ljubljana, Frančiškanska ulica 6-I.

Naslov za dopise: Ljubljana pošt. pred. 168. Tel. int. št. 312. Ček. rač. št. 11.959.

Stane mesečno 10 Din, za inozemstvo 20 Din. Oglasi: prostor 1 × 55 mm 80 p.

Dopise frankirajte in podpisujte, sicer se ne priobčijo. Rokopisi se ne vračajo.

Reklamacije za list so poštine proste.

vsi zaupniki zletniških grup pobrati od zletnikov po 10 Din. Ko pridejo ti zaupniki v Celje, dobijo od zletne pisarne, ki bo takrat tudi na kolodvoru poslovala, za vsa nakazila za kosilo. V gostilnah bodo veljala ta nakazila kot plačilo. Celjski reditelji pa bodo skrbeli, da bo vladal najboljši red in bodo vse udeležence peljali h kosilu. Če bo potreba bodo kosila organizirana v dveh partijah, tako da bo prva partija prej sita, druga pa pozneje.

Sport in telovadba. Reprezentance »Svobode« iz mariborske in ljubljanske oblasti bodo od 13. pa do pol 15. ure igrala nogometno tekmo. Pri tej tekmi bodo sportniki pobirali prostovoljne prispevke za kritje tekme. To tekmo bodo namreč sami aranžirali. Ob pol 15. uri startajo tekači na 500 m in sicer na Glaziji. Vsi ti tekači morajo biti ob 14. uri pripravljeni. Garderoba bo v gostilni pri »Solcu«. Cilj proge 5000 m je zletni prostor na Teharjah. Takoj ko pridejo tekači na cilj se razvije popoln program olimpijskih iger in sicer v sledečem redu: tek na 100 metrov, 400 m, 800 m, skok v daljavo, metanje kroglje in nazadnje javna telovadba. Jeseniške in mariborske jednote bodo izvajale češke proste vaje in orodno telovadbo. Po dokončanem sportnem in telovadnem programu bo svečano razdeljevanje daril za zmagovalce v lahki atletiki.

Spominska knjiga in fotografske slike. Zletni odbor je nabavil posebno spominsko knjigo naše prve delavske olimpijade. V to knjigo se naj podpiše vsak zletnik. Plačal bo za to 1 Din, ki gre v korist celjskega delavskega doma. Spominsko knjigo bo imel glavni tajnik zletnega odbora na zletnem prostoru odprto. Zletni odbor je tudi za slikanje zleta poskrbel. Napravilo se bo 10 posnetkov.

FR. ROJEC:

Strahopetci.*

Kot vsestransko izobražen in olikan človek je večkrat sedel tudi v svetli dvorani med parfimirane frakarje. Toda niso ga omamili njih bliščeči ščipalniki nad ponosnimi aristokratskimi nosovi, niso mu zbudile pohlepa njih zlate verižice na lepo zaokroženih trebuščkih in niso ga spravili v zadrego njih visokodoneči franziški pogovori. Počutil se je v njih imenitni družbi prav tako domačega in nič bolj počeščenega, kakor med kletarskimi pajdaši. Ali delo je imel tu precej drugačnejše kakor v kleti. Tolažiti mu ni bilo treba, zato je neusmiljeno zafrkoval, seveda vse po pravici in resnici. Kot pravi umetnik je potreboval za svojo osebo le malo. Vedel je, da bo do smrti lahko živel, če prav se spre in skrega z vsem svetom. Zaradi tega se tudi laskal in hlinil ni nikomur. Prepričan sem, da bi bil tak še sedaj, ako bi še živel. Krivico sem torej storil njegovemu svetemu spominu

prej, ko sem izrekel dvom nad njegovo stanovitnostjo. Njegov značaj bi ostal kremenit in neomahljiv tudi v sedanjem zastrupljenem zraku. Omamljeni od dušljive zračne omotice padajo le majhni in nizki duhovi...

Te uvaževanja vredne pripombe si usojam podati kot popotnico mladi umetniški družbi, ki se je napotila s svojim »Rdečim pilotom« na goro. Preden pa nadaljuje svojo kamenito in trnjevo pot v strmino, naj si dobro izpraša vest in presodi, če je dovolj utrjena v stanovitnosti in dovolj obložena z neupogljivim pogumom. Kdor čuti, da tudi njemu omotica po okuženem zraku pritiska na možgane in spozna, da bi ne imel srčnosti napoditi kako novodobno kobilo ali govedarsko družbo iz hrama božanske umetnosti po vzgledu mojstra Cankarja, ako bi dobil poziv za tako delo, tistemu dobrohotno svetujem, naj se obrne še danes! Zakaj, veliko jih je poklicanih, a le malo izvoljenih! Škodoval bi sebi in svoji tovarišiji, ako bi se prepozno zavedel svoje sla-

bosti ter se moral sredi poti ustaviti in obrniti z vzdihom: »Kako škoda tega brezplodnega truda in zamude! Zakaj začemjam tako pozno uvaževati življenjske metode naših praktičnih ljudi!«

Upali smo vsi na skorajšnje boljše čase. Nekateri so jih res dočakali, ogromna večina pa obupava, da jih kdaj dočaka. Srečna manjšina se družijo, objemlje, liže in podkupa, da z združenimi močmi stiska kri in mozeg za svoje bogastvo in razkošno življenje iz večine. Kolikor boljše se godi manjšini, toliko slabše dneve ima večina. Tudi v njej so se začeli razni stanovi družiti pod vodstvi izkušnih blagosrčnih mož na odpor proti svojim brezsrčnim tlačiteljem. Moč, srčnost in odločnost obrambnih krdel so hitro naraščale, pritisk na sključenih in shujšanih telesih je polagoma odnehoval. Ali kar nepričakovano je prikorakal v deželo mogočen gospod Kapital in se naslonil z vso težo svojega, z zlatom okovanega in mastjo zalitega telesa na stranko naših zatiralcev. Dušljiva žveplena soparica se

Naročili pa smo samo po 100 komačev od vsakega posnetka. Zato prosimo sodruge, kateri se za slike zanimajo, da jih takoj naročijo, ker sicer bodo prehitro pošle. Slika stane 3 Din, serija pa 30 Din.

Veselični prostor. Predvsem moramo izletnike opozoriti na kozarce. Preskrbeli smo zadostno število kozarcev, ali »zastavljanje« je vsem precej neljubo. Prosim vse zletnike, da kozarce s seboj prinesejo. Na prostoru bo vsepolno zabave, tako, da bodo vsi izletniki res zadovoljni.

Odredbe rediteljskega zbora. Vsi celjski udeleženci se zberejo ob 8. uri na Glaziji. Štorovčani pridejo skupno do 8. ure na Glazijo. Udeleženci iz Vojniškega okraja se zberejo pri Svetelu ob 8. uri. Sodruga iz Savinjske doline pričakajo naši reditelji na kolodvoru. Po sprejemu odmarširajo na Glazijo, od koder skupno z drugimi udeleženci odkorakajo h sprejemu posebnih vlakov: Vsi oni pa, ki pridejo peš, ali z vozom odidejo direktno na Glazijo in se pridružijo Celjanom. Sodruga moramo predvsem opozoriti, da bo rediteljski zbor energično nastopal proti nezmernejem v pijači in ne bo poznal niti Petra niti Pavla. Vsi gosti se morajo celjskim rediteljem brezpogojno pokoravati. Disciplinoma je ponos proletarcev. Vse grupe, na si še naj posebej izberemo primerno število rediteljev.

Na predvečer zleta. V soboto, dne 5. t. m. se vrši v dvorani hotela pri »Zamorcu« koncert pri pogrnenih mizah. Sodelovali bodo: Pevski odsek »Svobode« iz Maribora pod vodstvom prof. Hladky-ja, pevski zbor »Sava« iz Jesenic in rudarska godba iz Trbovelj. Vstopnina znaša 5 Din.

Razno. Vsi oni, kateri nameravajo v Celju prenočevati, naj to takoj javijo. — Brez zletne izkaznice ne dobi nikdo nikakšne vstopnice. Zato sodrugi, posebno celjski, kupite izkaznice že v predprodajo.

Politične vesti.

+ **Ljubljanska** podružnica Saveza grafičnih radnika je obvestila tukajšnje časopise, da bo stopilo grafično delavstvo najbrže v generalno stavko, ker so se pogajanja razbila. Slovensko časopisje zaradi tega ne bo moglo izhajati.

+ **Večina** poslanskih klubov je že zgotovila načrt za delo v parlamentnih počitnicah. Mnogo poslancev je že odšlo iz Belgrada domov v svoje okraje, kjer bodo prirejali shode.

+ **Uradniško** pragmatiko so po dolgem cincanju predložili zakonodajnemu

je razlila in zasmrdela po vsej deželi in nesrečna večinska množica je zastokala.

Nekdanji suženjski strah se zmagnosno vrača. Mnogim našim brambovcem je že zlezal v pete. Odložili so svoje bojno kopje, zapustili svoj bojni tabor in se s krivimi hrbti približali oblastnemu gospodu Kapitalu. V pasji ponižnosti mu zdaj poljubujejo mesnate tiranske šape, s katerimi vedno huje pritiska ubogo večinsko množico v bedo, blato in onemoglost. Tudi nekateri voditelji nesrečnih zatirancev so se njemu že priklonili, danes bolj od daleč in bolj plaho, jutri mu morja že naznanijo svojo udanost. Hvala pa junaški značajnosti, da je med nami vedno še tudi precejšnje število takih mož, ki pozlačenega trebuljarja z zaničevanjem prezirajo in so pripravljeni pljuniti mu v ostudno tolsti in neumno hudobni obraz. Zato upajmo, da se zrak tudi pri nas kmalu očisti in da potem tudi mnogi naši strahopetci zopet zravnajo svoje suženjske hrbte!

odboru, nakar se bo o njem izrekla narodna skupščina.

+ **Ministrstvo** za socialno politiko je sestavilo nov načrt izvršilnih naredb stanovanjskega zakona, ki ga bo predložilo še ta mesec v pretres. Ministrstvo je izdelalo tudi načrt zakona o pobijanju draginje. Če so ti načrti dobri, je seveda vprašanje.

+ **Iz Belgrada** poročajo, da je razkol med demokrati že dozorel. Demokratska levica, ki je nezadovoljna s koalicijo z radikali je že kupila tiskarno »Industrija«, v kateri prične izhajati list »Borba«. Za ravnatelja »Borbe« je že določen dr. Pavel Čubrilovič, za glavnega urednika pa Živojin Vidaković-Zistrina, bivši urednik »Demokracije«.

+ **Grška vlada** se je odločila, da bo odgodila svojo vojaško akcijo proti Carigradu. V posebni spomenici zavezniškim vladam izjavlja, da se je odločila zasesti Carigrad, pa da nudi zaveznikom priliko, da rešijo orientalsko vprašanje na miren način.

+ **V Carigradu** je zaradi grških čet pri Čataldži nastala velika panika. Vse beži iz mesta na azijsko obal, tako da je bila zavezniška policija prisiljena, stopiti v akcijo. Iz Čataldže poročajo o krvavih praskah med grškimi in turškimi predstražami.

+ **Jadranska banka v Trstu** je zopet pričela poslovati. Skoro vsi jugoslovanski časopisi označujejo izpad proti banki za maščevalni čin od strani demokratov, ki hočeje za vsako ceno uničiti generalnega ravnatelja Kamenaroviča.

+ **Splošna stavka v Italiji**, ki je trajala tri dni, je že končana, ker so stavkojoči svoj namen že dosegli. To vest je sporočilo stavkovno vodstvo v posebnem proglasu, v katerem je pozvalo delavstvo na delo.

+ **Nemški** državni kancelar dr. Würth je prejel v zadnjem času več grozičnih pisem. Dr. Würth se je izjavil da ne bo spremenil zaradi njih svojih političnih smernic ter da je na vse pripravljen.

+ **Jakovljenov** sovjetski komisar za agrarne zadeve se je izjavil, da odpada seljaštvo od komunistične stranke zaradi nove sovjetske gospodarske politike, zaradi prepogostih mobilizacij seljakov, ki morajo zapuščati svoje domove, zaradi gladu ter zaradi močne agitacije, ki jo vodijo protikomunistične stranke, izmed katerih računajo vse na seljaštvo, ki prevladuje po številu vse ostale stanovce.

+ **Zaradi** vprašanja vojne odškodnine je pozval Lloyd George Poincareja v London k posvetovanju 7. t. m. Pozval je tudi Italijo in Belgijo. Francija meni napreč samolastno postopati proti Nemčiji, ki ne more plačati vojne odškodnine. Zato govore že z veliko gotovostjo o upadu francoskih čet v rursko okrožje. Za glavnega komandanta je že določen general Ryssel.

Dnevne vesti.

Upokojenci! Zaradi tiskarske stavke in prireditve nove izdaje, izide »Upokojenec« prihodnji teden. Prosimo bivše članke, naročnike in čitatelje, da blagovolijo to vzeti na znanje. — T. č. uredništvo »Upokojenec«.

Brivski pomočniki in mezno gibanje. »Slovenski Narod« prinaša v številki 171. notico pod naslovom »Hrvatski seperatistični agitatorji«. Strah ima velike oči in v svoji blaznosti vsemogoče blebete. Svoječasno je »Sl. N.« pisaril, da hujskajo komunisti delavstvo, danes pa

piše, da ga hujskajo hrvaški seperatistični agitatorji. To je tako podla nesramnost, da ne more biti večja. Temu se ne čudi, kdor pomisli, kakšne kroge zastopa »Sl. N.« Buržoazija stremi za tem, da se delavski strokovni pokret razbije. Toda, to se ne bo zgodilo, ker se delavstvo zaveda svoje stvari in ker ve za pot, po kateri mora iti. Smernice delavstva so izboljšanje gmotnega življenjskega položaja. »Sl. N.« pa nas dolži, da propagiramo hrvaški seperatizem. To najodločneje odklanjamo! Zavedamo se, da nismo te vrste politični uzurpatorji. Če si pa hoče »Sl. N.« na ta način pridobiti priznanje od vlade, rečemo delavstvu to, naj ne posluša več nesramnosti od strani kapitalističnega stebra. Zatorej sodrugi, držite se našega najvažnejšega gesla: Proletarci vseh dežel združite se! Z združenimi močmi si bomo priborili boljši življenjski položaj. Povedati pa moramo še to, da ni res, da zahtevamo brivski pomočniki 600 do 800 K tedenske plače. Mi do tega časa sploh nismo poslali nobene spomenice, pač pa se je to zgodilo pozneje. In o tem hoče razpravljati »Sl. N.« Deželna zadržana brivskih mojstrov ima besedo in ta bo rešila to stvar, ne pa »Sl. N.«

Zatvoritev Borze Dela! Ker se mora Osrednji urad Borze Dela in pa njegova ljubljanska podružnica izeliti iz svojih dosedanjih prostorov v Gradšču št. 4, ukinita oba urada do nadaljnjega svoje poslovanje. Uradovati začneta zopet, ko dobita nove prostore, kar se bo pravočasno objavilo.

Narodno Dramsko gledališče v Ljubljani. Dramska sekcija »Preporoda« uprizarji danes v petek 4. avg. ob 20. angleško komedijo »Favn« Glavno ulogo igra g. Juvanova.

Ministrstvo šolstva in prosvete čehoslovaške republike je poklonilo ljubljanski univerzi za njeno knjižnico nad 400 knjig visoke znanstvene vrednosti, kar je izrednega pomena za intelektualne stike med bratskim češkim in našim narodom. Za te medsebojne zveze dela z vso vnemo ljubljanski generalni konzul čehoslovaške republike, g. dr. Otokar Beneš, ki mu gre v prvi vrsti zahvala za velikodušne darove ministrstva šolstva in prosvete.

Pomožni urad poštnega ravnateljstva je prejel 500 izvodov dodatka k imeniku poštne, telegrafskih in telefonskih uradov. — Kdor ima ta imenik, naj se obrne na pomožni urad poštnega ravnateljstva, ki mu brezplačno pošlje dodatek.

Kakor nam poroča finančna delegacija je finančno ministrstvo z brzobjavnim odlokom DR br. 91.213, dospelim v Ljubljano 29. julija zvečer, dovolilo zdravstvenemu odseku v Ljubljani kredit 500.000 dinarjev.

Celje.

Koncert na predvečer celjskih vse-delavskih manifestacij se bo vršil ob osmih zvečer v dvorani hotela »Pri zamorcu«, ne pa v unionski dvorani, kakor parkrat poročano. Na to sodruga opozarjamo, da ne bo zmede. **Za ta koncert je pevski odsek »Svobode«** — Maribor pravil naslednje točke: Svetek; Kaj bi te prašal; Gerbič; Pastirček; Prohovsky; Pomlad; Adamič; Kazen; Adamič; Franca; Dalje; Hladky; Vabilo; Ipavec; O mraku; Gerbič; Jaz pa eno ljub'co imam; Gerbič; Terezinka; Gerbič; Zajček teče; Hladky; Črez tri dole; Adamič; Na sorškem polju (darovana pevsk. ods. »Svobode« v Mariboru). Dalje; Krizovsky; Utopljenka; Adamič; Vasovalec; Adamič; Za plotem; Vogrič; Lahko noč.

Nogometna tekma se bo vršila od 1 do 2 in pol pop. na Glaziji

Maribor.

Kakor psiček na košček klobase se je zagnal »Tabor« na nas, ker smo dokazali, da propagira njegova redakcija vojno proti Italiji, da spada torej po lastni definiciji med brezmiselno buržoazijo. »Tabor«, »Tabor«! Od nas ne bo brez našega biča nič klobase! Torej bič: Buržoazija poganja pod krinko »narodnih idealov« v boj proletariata proti proletariatu, sama pa se v boju okorišča. Ne moremo torej priznati, da bi imela jugoslovanska buržoazija kako pravico, da propagira vojno proti Italiji. — Zavedni laški proletariata trpi kakor jugoslovansko primorsko ljudstvo pod istim pritiskom, kar je najboljši dokaz, da je proti obema kot proletarcema v teku akcija laškega kapitalizma. Ta tudi pozna nacionalistično frazo in oboroženo tolpo, kakor naš kapitalizem, da ostrasi in zmeša delavstvo v boju za pravico. Slovenski buržoaziji tam doli ni nič večje sile kot tukaj. — Če delamo mi iz grobe materialnosti in vi iz najidealnejše narodne ljubezni, čemu se hoče ta ljubezen udejstvovati samo tam preko, dočim pozablja, da prebiva tukaj isti rod kakor v Juljski krajini? Zakaj bi bila edino tam ljubezen na mestu, dočim prakticirate tukaj najbolj svinjsko korupcijo in izsesavate narodu zadnjo kapljo krvi? — Vprašujete, čemu socializem ne rešuje zatiranih narodov? Kratko: Socializmu je namen, da reši proletariata, da brani predvsem svoje pristaše, ne pa da bi se vmešal v spore enega nacionalizma z drugim. Kjer je ljudstvo vse zavedno, tam mu organizacija že nekaj pomeni, nezavednemu proletariatu pa noben socializem nič ne pomaga, dokler ga ne izpreobrbe. Isto je v Italiji, isto je na Koroškem, ki ga omenjate. Tu se vodje slov. nacionalistične stranke družijo z najzagrizenejšimi nemškimi nacionalci proti socializmu. Ali se potem čudite, da ni dolžnost avstrijskih sodrugov dvigniti niti prsta za tiste strašno zabite slovenske volilce, ki jih pangermanizem trpinči, ki pa vseeno podpirajo tisto stranko, ki se z njim veže! Mi vemo, da se slovenskemu socialistu v Avstriji ne skrivajo niti las brez kazni. Boste sedaj molčali s Koroško? — Zakaj priznavamo socialisti sebi pravico do boja? Veste, to je tista pravica, s katero plane lačen pes na vas, če mu vzamete kost, kakor ste sami zapisali. Le idioti se bodo upali trditi, da jemliemo mi buržoaziji zadnjo kost in da bi potemtakem ona imela pravico udrihati po nas. Ali boste vi isto trdili? Podalo bi se vam že, ker po vašem bi bila dolžnost tudi proletarske Rusije, da bi se meni nič tebi nič podala kakim Koljčakom, Denjkinom, Wranglom in drugim razbojnikom, ki so jo napadali od prvega dne njenega rojstva. Eh, pa ni storila, čeprav danes psi lajajo, da je zato ona kriva strašnemu zlu nad svojim ljudstvom.

V Mariboru so zalotili Industrijo mesnih proizvođa itd. Prejeli smo iz Maribora naslednji dopis: K imenovani notici je treba še nekaj dostaviti. Carinsko posredovanje v lastni režiji južne železnice se je uvedlo po iznajdljivosti nekaterih strokovnjakov na pobudo ravnatelja za komercialno službo F. Vidica in njegovega namestnika, centralnega nadzornika Šulgaja. Pri tem po letju zaposleni uradnik Novak (bivši duhovnik) je prišel do prepričanja, da si je treba dohodke povisati in je stvar tako uredil, da so neke stranke na škodo južne železnice in carine ugodno carinili. Neki carinik je 17. 7. t. l. Novaka zasačil pri tem nerednem poslovanju, imenovana industrija pa je mo-

rala plačati za dva vagona svinj 134.000 Din globe. Novak se nahaja od tega časa v disciplinarni preiskavi.

Nadaljevanje seje mestnega zastopa 1. t. m. Na dnevnem redu je gledališče, ki ga daje občina Slovenskemu dramatičnemu društvu v najem, ker ne more sama upravljati vsega imetja, pripadlega ji po bivšem »Theater- und Kasinovereinu«. Z ozirom na finančne razmere bo najemnina majhna, toda društvo mora jamčiti za primerno število umetniško dobrih predstav tekom sezone in mora samo plačati popravila inventarja razen poslopja, ki ga bo vzdrževala občina. Gledališko upravo bo tvoril poseben kuratorij iz enakega števila društvenih in občinskih članov. — Sportni klubi prosijo za odpravo veseličnega davka pri športnih prireditvah, kar je država že storila. Župan je za odklonitev prošnje, vendar se sprejme nasprotni predlog. — Mestnim pometačem se dovoli 20odstotno povišanje mezd in se uvede zanje osemurni delavnik, odkloni se jim pa prošnja po uvedbi prostega sobotnega popoldneva. — Južna železnica je ponudila polovično izplačilo škode, ki je gospodarskemu uradu nastala, ko je pri neki pošiljki manjkalo 70 vreč moke. Poravnava se sprejme. — Od družbe za zgradbo magdalenske cerkve se bodo zahtevale parcele nazaj, ki jih je občina svojčas tej družbi prodala. Družba jih še ni plačala: občina jih bo rabila za zgradbo stanovanj. — Neki gostilničar, ki je bil kaznovan na 90 Din, je vložil priziv. Tožba pravi, da je imel gostilno zaprto ob 20., da je pa ob pol 11. občinski organ pred gostilno zasačil ljudi, ki so šli iz gostilne in od njih zahteval plačilo ponočnjaškega davka, kar nekateri niso storili. Gostilničar se zagovarja, da ni imel lokala zaprtega in da nima občina pravice, na cesti zahtevati potrdila o plačanem davku. Priziv se zavrne, ker je občinski svet mnenja, da sme nje organ pred gostilno kontrolirati plačevanje ponočnjaškega davka. — Nekaj oseb se sprejme v občinsko zvezo, na kar se je nadaljevala tajna seja.

Stranke se pri županu do nadaljnjega ne sprejemajo.

GERENTOM MEŽIŠKE DOLINE.

Tisti, ki so podpisali spomenico pokrajinski upravi, da odložijo svojo funkcijo, ako se premesti gospod glavar Kakl iz Prevalj, naj vendar izvrše svoj sklep, ker se je omenjena premestitev že izvršila. V nasprotnem slučaju jih bomo imenoma navedli v listu kot besedolomce, strahopetce in besede »hochstaplerje«. Izvršitev siedi v 10 dneh.

Gospodarstvo.

Vrednost denarja. 1 dolar velja 82.50 Din, 1 lira 3.72 Din, 100 avstrijskih kron pa 20 par. V Curihu velja 100 naših kron 1.55 švicarskih frankov.

Žitni trg 1. avg. v Novem Sadu: baška pšenica 400 Din, banatska koruza 315 Din, oves 312.50 Din za 100 kg, moka št. 0 5.85 Din kg. Tendence slaba.

= Humbug. Dokler ni bilo še sklenjeno ameriško posojilo, so ga zagovarjali predvsem z trditvijo, da bo popravilo našo valuto in s tem zmanjšalo draginjo. Danes, ko je posojilo že sklenjeno, pa pišejo vsi: valuta se sicer ne bo s tem posojilom dosti opomogla, pač pa — promet. Aha, valuta se ne sme opomoči, kaj ne? No, pa če se bo vsaj promet, bo tudi nekaj, ker če se bo promet, se mora vsaj polagoma tudi valuta

= Rumunska bo mogla letos po zadržilu strokovnjakov, izvoziti 700.000 vagonov žita.

Povsod, kamor zahajaš, poglej, če imajo socialistično časopisje. Naroča se v Ljubljani, poštni predal 168.

Širi naš tisk! »Naprej«, socialistično glasilo, edini delavski dnevnik, stane mesečno samo 10 Din. — Ali si naročen nanj? Ali so naročeni nanj tvoji prijatelji, znanci in sorodniki? Potrudi se, da razširiš socialistično časopisje, ker le tako pride med delavno ljudstvo socializem, ki bo edini spremenil današnje krivične razmere. Če kdo res ne more žrtvovati mesečno 10 Din za dnevnik »Naprej«, naj si ga naroči skupno s svojim prijateljem, ali če je sam, naj si naroči vsaj tedensko številko »Napreja«: »Ljudski Glas«, ki izhaja vsak četrtek in velja samo 2 Din 40 par na mesec.

SODRUGI, UDELEŽITE SE POLNOŠTEVILNO 6. AVGUSTA I. VSEDELAVSKEGA ZLETA V CELJU.

Prosveta.

(Konec.)

Tukaj v Belgradu je n. pr. bila neka razstava jugoslovanskih umetnikov. Število obiskovalcev je bilo tako majhno, da je človeka skoraj sram povedati. (Dr. Janjić: Pa tudi slike niso bile bogve kaj. — Dr. Milan Korun: Če Vas ni bilo tam, ne morete vedeti. — Dr. Janjić: Ne le, da sem bil tam, ampak sem bil tudi član neke komisije.)

Gospod doktor, saj dobro veste, da so nazori o umetniških šolah in strujah zelo različni. Tudi jaz se ne navdušujem za tisti način slikanja, ki obstaja v tem, da si človek namaže roko z ogljem, udari po papirju, pa potem trdi, da je to slika. Toda če govorimo o umetnosti s tega višjega državnega in splošno narodnega stališča, ne moremo biti kritičarji. To moramo že v prvi vrsti prepuščati umetniškim avtoritetam. Vem pa vendar, gospodje, da je bilo tudi na tej razstavi poleg slabih reči nekoliko takih, ki so za vsak zdrav okus lepe. Bilo je tam nekoliko reči, ki bi se prav lahko razstavile v Varšavi, v Parizu ali Londonu. In teh nekoliko lepih reči bi bilo zaslužijo, da jih narod spozna.

Gledališča imamo, ki so včasih dovolj prazna, ker gospoda nima zmisla za tisto visoko umetnost, ki jih utrdi po težkem dnevnem delu, po vseh poslovnih brigah zaradi velikih dobičkov itd.; zahteva pa nekaj za veselje, za zabavo, nekaj tako bolj opolzkega itd. — Gospodje, prostora je po gledališčih dovolj za narod, le da ta narod, kakor vam je znano, na eni strani nima denarja, na drugi strani pa mase naroda nikdar niso bile navajane na to, da je poleg hrane, obleke, strehe in najpotrebnejšega strokovnega znanja še kaj, kar pomeni življenje. Tudi to so reči, ki jih je treba organizirati. Širokim narodnim masam je treba odpreti vse hrame umetnosti. In gospodje, če se vam posreči to storiti, ne boste le oplemenili naroda, ampak povzdignili boste tudi umetnost, ker bo umetnik tedaj vedel, za koga dela. Gospodje, danes je umetnost kolikor toliko v dekadenci, o tem ni dvoma. (Minister Svetozar Pribičević: To je preostro.) Mislim, da ni. Saj veste, kako je n. pr. z našo literaturo. Kakšni mogočni dogodki so vihrali preko naših dežel, ne da bi bili našli pravega izraza v naši književnosti! To je na vsak način znamenje neke

dekadence, ki je v zvezi z vsem našim življenjem, ker se tudi umetnost in njeno življenje ne more ločiti od vsega splošnega življenja. (Minister Pribičević: V tem se ne strinjamo.)

Vi se s tem ne strinjate, jaz pa mišlim, in imam za to močne argumente, da se sploh nobena panoga življenja ne more popolnoma ločiti od splošnega življenja.

Danes je ena važnih prikazni tudi ta, da umetnik res ne ve, za koga naj dela. Umetnik je danes navadno revež, če ni slučajno zadel v loteriji, zakaj od knjig in slik ni pri nas še nihče prišel do imetja. Potlačen je na nivo rokodelca, ki se mora vedno vpraševati, kaj da naj izdelata, da bo mogel prodati in živeti. V tem oziru smatram za dolžnost našega prosvetnega oddelka, da vpoštevata ta vprašanja in da podaje Narodni skupščini iniciativo za to, da se bo prosveta brez zastoja mogla dvigati v šoli in izven šole in da se bo na tak način iz naroda mogla napraviti kulturna celota, ki bo brez strahu lahko gledala v bodočnost. (Odobranje.)

Zidani most. Nekaj hočem povedati, kar je grozno in kar že presega vse meje. Vsakdo, ki bo to bral, mi bo dal prav. Nekega dne sem bil v Zidanem mostu; ko grem na vlak zaslišim velik hrup. Tedaj vidim, kako neki gospodič rev. R. kriči na nekega kurjača, češ da je ta vozil premog na »mist« ter da ga bo kaznoval z globo 50 K. Jaz sem pa videl, da je bila sama zemlja. Pozneje pristopim h kurjaču in ga to in ono vprašam. O marsičem mi je tožil. Naposled ga vprašam, če so ljudje tukaj organizirani. Pravi, da jih je nekaj organiziranih, da se pa odbor ne briga dovolj zanje; plače pa, da ima 8.80 K na uro. Pri nas imajo ženske toliko, ne pa kurjači. Sramotno je, kako postopajo kapitalisti z delavci. Tako n. pr. je tudi v cementarni v Zidanem mostu. Nihče se tam ne briga za zboljšanje delavskih plač. Sploh pa v tej tovarni še marsikaj ni v redu. Naj se vendar merodajne oblasti zanimajo za to. Delavcem pa svetujemo, naj se organizirajo. Naj napravijo spomenico za povišanje mezd, da bodo mogli dostojno živeti, ne pa, da se kakor sedaj, zakopavajo v dol-

gove! Dajte delavcem dostojne plače, ne pa kazni! Odbor pa naj gleda na sodruge, drugače bodo kmalu vsi odšli iz Zidanega mosta! — Opazovalec.

»Živio narodni socializem, dol z delavci!« Tako so se drli pristaši te stranke po NSS shodu v Šostanju, dne 30. julija 1922. Da, da, tako žalitev delavstva so izvršili oni šoštanjski lažisocialisti, ki so največji protivniki socialne zakonodaje, svobode in demokracije. Kaj je njim zato, če pije nemški kapitalist ala Woschnagg slovenskemu delavcu kri! Gre jim za narodnost in s tem je socialno vprašanje pristašev NSS rešeno. No ja, pa saj ti ptički pri nas v Šostanju in okolici nima jo tal, kajti naš proletariat stoji na razrednem stališču. Primer: Na omenjenem shodu NSS je bilo navzočih kvečjemu 25 oseb, I. Vsedelavskega zleta v Celju, dne 6. julija 1922 se pa udeleži 280 tukajšnjih delavcev. Kako stoji bilanca g. Zabkar, referent in podžupan celjski?

Izdajatelj: Zvonimir Bernot (v imenu pokr. odb. SSJ).
Odgovorni urednik: Anton Podbevšek.
Tisk Učiteljske tiskarne v Ljubljani.

Modele čevljev

v celih serijah iz lepenke, po modernih kopitnih oblikah ali ameriških oblikah izrezane, dobavlja za tovarne obuval in čevljarje. Apartne, elegantne oblike. Velikanska izbira novitet za vsako sezijo.

Zgornje dele

izdelujem iz materiala doposlanega mi od naročnika, prvovrstno, hitro in po ceni. Posebna delazmožnost v montiranju zgornjih delov za

tovarne obuval. čevljarskih strojev.

Zahtevajte prospekte od
Ralph F. Richter,
Subotica VI.

Poučevanje

v vseh strokah, moderne, mehanične izdelave obuval. Zahtevajte prošpekt.

Kopalna sezija!!

Kopalne kostume, hlače, frotrplače, čepice, plavalne pasove itd. priporoča

A. & E. Skaberné
Ljubljana, Mestni trg št. 10.

Perfektne prirezovalce (Zuschneider) in šteparice

iščemo za svojo tovarno čevljev v Karlovcu. Ponudbe na:

And. Jakil,
tovarna kož in čevljev d. d.,
Karlovec.

Pridobivajte naročnike

OTVORITEV

stare gostilne pri „BELEM KRANJCU“, Ljubljana, Sv. Florijana ulica 4 v nedeljo 6. avgusta t. l.

Naznanjam, da se zopet otvori vsled renoviranja hiše ustavljena stara gostilna pri „BELEM KRANJCU“

ki se bo sedaj vodila po vzorcu mojih bivših in daleč na okrog znanih in renoveriranih dunajskih restavracij. Poskrbel sem, da se bodo točila najboljša izrečno samo domača vina in to po najnižjih cenah, kakor tudi za dobro in ceneno kuhinjo. V hiši so popolnoma v najmodernejšem stilu napravljena prenočišča z največjo suago in točno postrežbo. Hlevi za konje se otvorijo po vsesokolskemu zletu.

Klobuke in slamnike

vseh vrst od preprostih do najfinejših dobite vedno v tovarni za slamnike in klobuke

FRANJO CERAR,
v Štobu, pošta Domžale pri Ljubljani.

RUPERT JEGLITSCH **FRANZ FRANGESCHA NASLEDNIK**
Gosposka ulica 11. **MARIBOR** Gosposka ulica 11.
trgovina železvine in zaloga ribarskega orodja

V popravilo prevzema tudi vsa tozadevna dela ter preoblikuje po najnovejši modi. V Ljubljani se sprejemajo pri tvrdki Kovačević i Teršau v Prešernovi ulici 5, kjer so tudi vsi vzorci vedno na razpolago.

Pozor delavci Celja in okolice!

Priporočamo novo otvoreno
brivnico M. Bukovčan
Celje, Kralja Petra cesta 27,
kjer je najboljša postrežba.

Po zunanosti

pozna že večina naših gospodinj testenine

PEKATETE.

Odločno zavračajo vsake druge, ker so spoznale, da z njimi najboljše postrežejo svojo družino.

Galalit

Koščeni

Biserni

Gumbi

Prvovrstni. Brez konkurence.
Tovarna za gumbe, Slov. Bistrica.